

Danske lønmodtagere bedst dækket ved konkurs

Ingen andre lønmodtagere får så høj løndækning ved konkurs som i Danmark. Det viser nye tal fra Lønmodtagernes Garantifond, der 1. april fejrer 40 års jubilæum.

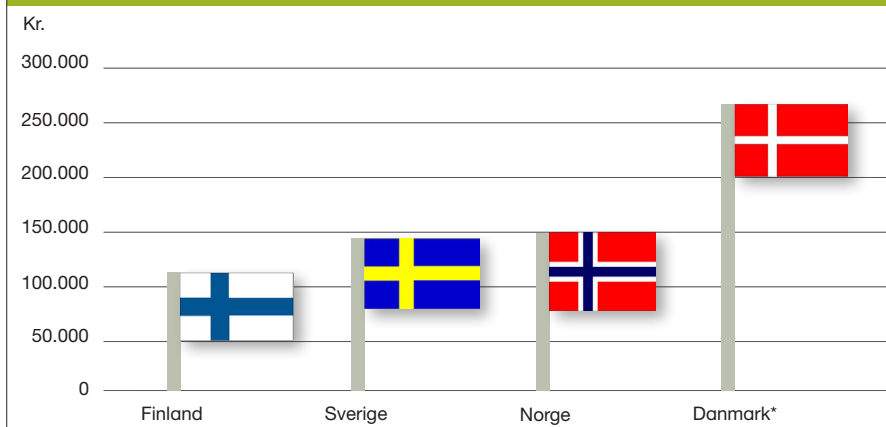
Løndækningen finansieres dels af bidrag fra private virksomheder dels af penge fra konkursboerne. Men i dag er der meget få penge tilbage i konkursboer – og mange er helt tømt for værdi. Konsekvensen er, at bidragene kan stige de kommende år.

Selvom konkurser har store økonomiske og personlige konsekvenser for dem, de rammer, så har lønmodtagere i Danmark langt bedre vilkår end deres kolleger i Europa, når det gælder om at få dækket deres løn, hvis arbejdsgiveren går konkurs.

Hvorfor LG?

Da LG blev oprettet i 1972 var det for at give lønmodtagerne pengene hurtigere i hånden ved konkurs. 1. april holder LG 40 års jubilæum. I dag er LG's opgave først og fremmest, at spænde et socialt sikkerhedsnet under de ansatte i konkursramte virksomheder. Uden LG ville lønmodtagerne kun få en lille del af deres tilgodehavende fra arbejdsgiverens konkursbo.

Så meget er lønmodtagere dækket i Norden

* Maksimumsgrænsen i Danmark er 160.000 kr. ekskl. skat og feriepenge. Skatten er i figuren medregnet med plus 40 pct.

Det viser helt nye tal fra Lønmodtagernes Garantifond (LG).

I Danmark kan en lønmodtager få dækket en løn på op til 160.000 kr., hvis arbejdsgiveren går konkurs. Hvis skatten udgør 40 pct., vil den samlede lønrefusion kunne udgøre mere end 260.000 kr.

Så højt et beløb er der ingen andre lande i Europa, der kan matche. Heller ikke i Skandinavien, der har et lønniveau og sikringsystem, der ligner det danske.

I Sverige og Norge dækkes – inklusiv skatteværdien – maksimalt 144.000 kr. og

149.000 kr., omregnet i danske kroner. I Finland må de nøjes med 113.000 kr.

»Den høje dækning i Danmark er et resultat af den danske model, hvor det er arbejdsmarkedets parter, der selv aftaler, hvor højt niveauet for dækningen skal være. I de øvrige nordiske lande er løngarantiordningerne styret af staten og dermed underlagt dennes økonomiske vilkår,« forklarer Mogens Højland, kundedirektør i LG.

Høj dækning fastholder højt lønnede

Siden 1972 har arbejdsmarkedets parter gennem LG hævet loftet for udbetalin-

► ger i takt med lønudviklingen. I 2009 blev loftet hævet fra 110.000 kr. til 160.000 kr., en stigning, der ifølge Mogens Højland ikke alene kunne begrundes i lønudviklingen.

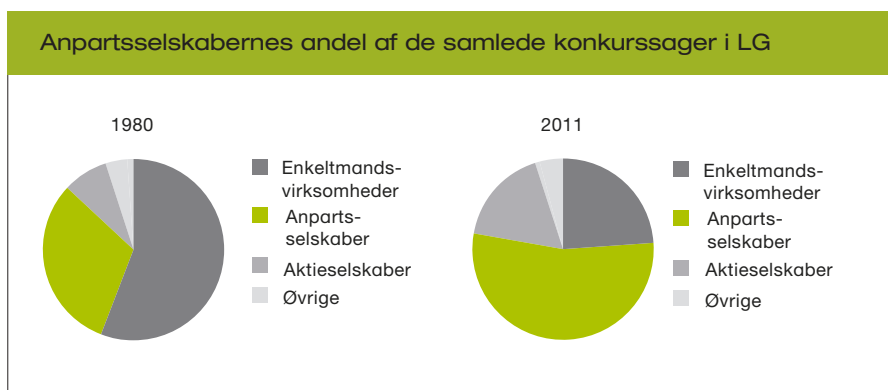
»Loftet skal sikre, at også højtlønnede nøglemedarbejdere i krisetider vælger at fortsætte med at arbejde i virksomheden, selv om der er økonomiske vanskeligheder. En stabil medarbejderskare er ofte med til at redde virksomheder fra konkurs,« siger Mogens Højland.

Hos Dansk Arbejdsgiverforening (DA) er man glad for det høje loft, selvom loftet kombineret med en stigning i antal konkurser – som følge af den økonomiske krise – har medført højere bidrag for DA's medlemmer.

I 2008 og 2009 betalte hver virksomhed 100 kr. om året for en fuldtidsansat. I 2010 og 2011 steg det tal til 693 kr. pr. fuldtidsansat – altså det syvdobbelte – og det højeste niveau nogensinde i LG's historie.

»Lønsikringen skaber ro i virksomheden ved at fastholde medarbejderne – både højt- og lavtlønnede. I kriser har virksomheder mest brug for, at medarbejderne arbejder for virksomheden i stedet for at sende deres opsigelse,« siger ansættelsesretschef i DA, Flemming Dreesen. Han pointerer dog, at medlemmernes udgifter til LG fortsat skal holdes på et fornuftigt niveau. I 2012 er bidraget sat ned til 540 kr. pr. fuldtidsansat.

Flere tomme konkursboer dræner LG
Men det er ikke kun antallet af kon-

kurser og den høje dækning, der afgør, hvad arbejdsgiverne skal betale til LG. Det er også, hvor meget LG kan få retur fra konkursboerne i form af dividende, dvs. den andel af den samlede lønudgift, som konkursboet selv kan dække.

Og presset er stort på LG's kasse. I dag henter LG blot 30 kr. i dividende for hver hundredekroneseddel, der udbetales til lønmodtageren. Tallet har været faldende de senere år.

»Der er langt færre midler i konkursboerne i dag end før. Mange har ikke en krone tilbage, når vi kommer og rejser krav på vegne af lønmodtagerne. Konsekvensen af de tomte konkursboer er, at det fremover bliver dyrere for alle virksomheder, der betaler til LG. Der bliver så at sige et større behov for at trække på solidariteten arbejdsgiverne imellem,« siger Mogens Højland.

Anpartsselskaber er i dag den selskabsform, der bidrager mindst til LG's kasse. Godt seks ud af 10 er tørt. Samtidig stiger antallet i LG. I dag står anparts-

selskaberne for over halvdelen af konkursagerne i LG.

Mogens Højland forklarer:

»Der er flere årsager til, at vi ikke får det samme ud af konkursboerne som tidligere. For det første er der langt flere anpartsselskaber, hvilket betyder, at man kan gældsætte virksomheden mere, uden at det går ud over ens egen personlige formue. Derudover spiller det uden tvivl også ind, at der siden 2006 har været muligt at pantsætte det meste af virksomhedens aktiviteter. Det betyder, at banken kan tømme konkursboet foran lønmodtagerne,« siger Mogens Højland.

Virksomhedspant vil koste

Professor, dr.jur., på Københavns Universitet, Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen, der er formand for Konkursrådet, er enig. Han mener, at muligheden for virksomhedspant vil betyde langt mindre dividende i LG fremover.

»Der kan være mange forklaringer på, hvorfor LG oplever en lavere dividende. ►

- Men der er ingen tvivl om, at indførelsen af virksomhedspant vil betyde, at flere konkursboer vil stå tomme i fremtiden.«

Ulrik Rammeskow anslår, at der er virksomhedspant i ca. en tredjedel af alle mindre virksomheder i Danmark.

»For de små arbejdsgivere med virksomhedspant, er der typisk ikke mere tilbage, hvis de går konkurs. Det vil selvfølgelig gå hårdt udover de virksomheder, der betaler til LG,« siger Ulrik Rammeskow.

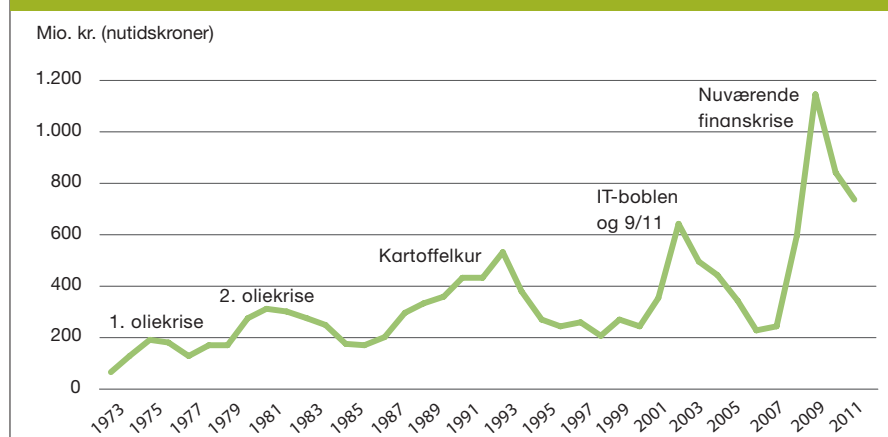
Han bemærker, at det ikke kun er pantaverne, der nyder godt af pantordningen, men også statskassen, som modtager tinglysningsafgift på virksomhedspant.

»Spørgsmålet er derfor, om en del af LG's udgifter i højere grad burde dækkes af virksomhedspantaverne eller staten i stedet for af virksomhederne, men det er jo et politisk spørgsmål,« fastslår Ulrik Rammeskow.

Hos DA er Flemming Dreesen også bekymret for konsekvenserne ved virksomhedspant.

»Det er klart, at pant i virksomheden ofte ikke er et sundhedstegn, og derfor ofte

LG's udbetalinger gennem 40 år

LG's udbetalinger afspejler typisk den økonomiske udvikling i samfundet. Oliekriser, kartoffelkure og finanskriser kan tydeligt aflæses i kurven over udbetalingerne de seneste 40 år.

afspejler en sidste vej ud af krisen for virksomhederne,« siger han.

I Dansk Erhverv (DE), der er medlemsorganisation for tusinder af små og mellemstore virksomheder, understreger erhvervsjuridisk fagchef, Sven Petersen, at virksomhedspant har til formål at hjælpe kapitaltrængende virksomheder i krisetider. Derfor bekymrer det ham, at pantordningen i sidste ende kan vise sig at betyde højere udgifter til LG for DE's medlemmer. Sven Petersen siger:

»Det er klart, at det her må vi kigge nærmere på. Tallene giver anledning til, at vi hører vores medlemmer om deres brug og holdning til virksomhedspant.«

Vidste du, at LG siden 1972 har

- gennemgået 85.000 konkursbegæringar
- udbetalt løn til 700.000 lønmodtagere
- udbetalt ca. 10 mia. kr. til løndækning
- hentet ca. 3 mia. kr. fra konkursboer